

תת"ע 5238/05/19 - ירון יורם ראובני נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

תת"ע 5238-05-19 מדינת ישראל נ' ראובני

בפני כבוד השופטת הגר אזולאי אדרי

המבקש: ירון יורם ראובני

בעצמו ובאמצעות עו"ד צבי ראובני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

מדינת ישראל

באמצעות עוה"ד אריאל בן חמו ועמית ענבר

החלטה

בפניי בקשה שהוכתרה כ"בקשה לראות בתקופת פגרת הקורונה כחודשי פסילה בפועל", כאשר הלכה למעשה מדובר בבקשה שעניינה חישוב ימי פסילת רישיון הנהיגה של המבקש על פי גזר הדין.

א. העובדות הצריכות לעניין:

1. ביום 6.2.20 הורשע המבקש, בהתאם להודאתו, בעבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים. בהמשך לכך, בו ביום, נגזר דינו של המבקש תוך שנקבע, בין היתר, כי רישיון הנהיגה של המבקש יפסל בפועל לתקופה של שלושה חודשים, בניכוי הפסילה המנהלית. עוד נקבע במסגרת גזר הדין כי פסילת רישיון הנהיגה תחל עד ולא יאוחר מיום 2.7.20.
2. ביום 18.6.20, הוגשה הבקשה נשוא החלטה זו, ולאחר שהוגשו גם תגובת המשיבה, תשובת המבקש לתגובת המשיבה ואף בקשה למתן החלטה והוספת עובדה, התקיים דיון במעמד הצדדים ביום 21.7.20.

ב. טענות הצדדים:

3. לטענת המבקש, בהתאם להוראות "מצב הקורונה" מזכריות בתי המשפט נסגרו החל מיום 15.3.20 ועד ליום 10.5.20, כך שבמהלך תקופה זו לא היה באפשרותו להפקיד את רישיון הנהיגה שלו על אף שרצה בכך.
4. עוד טוען המבקש, כי במהלך תקופה זו ממילא הוא לא היה יכול להשתמש ברישיון הנהיגה שלו.
5. המבקש צירף לבקשתו מכתב מאת שר התחבורה והבטיחות בדרכים (דאז) הממוען לראש לשכת עורכי הדין, הנושא תאריך 24.3.20 וכותרתו "בקשתך להוצאת צו המייתר את הצורך בהפקדת רישיונות נהיגה בתקופת וירוס הקורונה" (להלן: "מכתב שר התחבורה").
- בהתאם למכתב זה, על מנת לשמור על הרציפות התפקודית של שירותי הרישוי החיוניים, הוקם במשרד התחבורה מוקד טלפוני המאפשר לאזרחים לבצע פעולות רישוי באמצעות הטלפון ובאופן מקוון. כך, בין היתר, הועמדה חלופה להפקדה פיזית של רישיון הנהיגה והיא הצהרה של הנהג על אי נהיגתו וידיעתו אודות הפסילה כדי שהפסילה תיכנס לתוקף.
6. לשיטת המבקש, ההסדר הקבוע במכתב שר התחבורה מתייחס למי שהיה עליו להפקיד את רישיון הנהיגה שלו במשרד התחבורה וכי בהתאם לעיקרון השוויון יש להחיל הסדר דומה ביחס למי שהיה צריך להפקיד את

רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט.

7. המשיבה מתנגדת לבקשה וטוענת כי בהתאם להלכה הפסוקה, הסמכות לחשב את מניין ימי פסילת רישיון נהיגה על פי גזר דין מסורה לרשות הרישוי. זאת, בין אם מדובר בבקשה "חשובית" ובין אם מדובר בבקשה הנושאת אופי מהותי.
8. כך גם, המשיבה מפנה לכך שבהתאם לתכליתה של תקנה 557(ה) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**"), תחילת תקופת הפסילה מחייבת מעשה אקטיבי פורמלי של הנהג. בהקשר זה מוסיפה המשיבה וטוענת כי מבדיקה שערכה למול מזכירות בית המשפט עולה, כי בכל תקופת הקורונה (התקופה בה הוכרז מצב חירום) הופקדו רישיונות נהיגה על ידי אזרחים כל העת.
9. ביחס למכתב שר התחבורה טוענת המשיבה כי המבקש יכול היה להצהיר על פסילה באופן מקוון, בהתאם לאמור במכתב שר התחבורה, ומשלא עשה כן, אין לו להלין אלא על עצמו.
10. בתשובתו לתגובת המשיבה, טוען המבקש כי ההלכות אליהן הפנתה המשיבה נוגעות למצב "רגיל" וניתנו עובר למצב ונסיבות "מגפת הקורונה".
11. עוד טוען המבקש כי מכתב שר התחבורה וההסדר הקבוע בו (הצהרת נהג על אי נהיגתו וידיעתו על הפסילה) לא פורסמו באופן מובלט, סביר ומידתי וכי הסדר זה נודע לו בצורה מקרית מהמרשתת, בסמוך למועד הגשת הבקשה נשוא ההחלטה דנן. בהקשר זה מוסיף המבקש וטוען כי ככל שההסדר היה מפורסם כדן, הרי שהוא היה נוקט מיד בפעולה זו.
12. לאחר הגשת התשובה כאמור, המבקש הגיש "בקשה למתן החלטה והוספת עובדה". במסגרת בקשה זו הודיע המבקש כי ביום 2.7.20 הוא הפקיד את רישיון הנהיגה שלו.
13. כמו כן, הפנה המבקש להליך אחר (עפ"ת 20-03-22457), שם לטענתו הסכימה לבסוף המשיבה כי הסמכות למניין ימי פסילה שייכת לבית המשפט.
14. במסגרת הדיון שהתקיים בפניי ביום 21.7.20, הוסיף המבקש וטען כי הוא חושש שייגרם לו עיוות דין וכי משחלפה מרבית תקופת העונש, תכלית הענישה הושגה.
15. עוד במעמד הדיון, המשיבה שבה והדגישה כי מדובר בבקשה שהוגשה בחוסר סמכות עניינית וכי בית המשפט סיים את מלאכתו עם מתן גזר הדין. זאת, כאשר פרשנותו היישומית של גזר הדין מסורה לרשות הרלוונטית, רשות הרישוי, אשר אמונה על ביצועו ואינה מונחת עוד לפתחו של בית המשפט.
16. כך גם הפנתה המשיבה לכך שבתקופה הנטענת לא שרר סגר מוחלט במדינה וכי אין ראיות לכך שהמבקש לא עשה שימוש ברישיון הנהיגה שלו.

ג. דין והכרעה:

לאחר שעיינתי בבקשה, בתגובה לבקשה, בתשובה לתגובה, בבקשה למתן החלטה והוספת עובדה, וכן לאחר ששמעתי את טענות הצדדים בדיון שהתקיים ביום 21.7.20, אני סבורה כי בנסיבות העניין דין הבקשה להימחק מחמת חוסר סמכות עניינית.

17. כאמור בפתחה של ההחלטה, עניינה של הבקשה דנן הינו במניין ימי פסילת רישיון הנהיגה של המבקש על פי גזר דין על אף שרישיון הנהיגה לא הופקד במזכירות בית המשפט כנדרש.

18. בהתאם להלכה שנקבעה על ידי בית המשפט העליון בבש"פ 9075/12 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (14.4.14) (להלן: "**הלכת ג'אבר**"), "אי-הפקדת הרישיון במזכירות בית המשפט היא אירוע או מחדל חדש, שמועדו הוא לאחר מתן גזר הדין, וכפועל יוצא ממנו - ולא מגזר הדין - נוצרה המחלוקת בנושא חישוב מניין ימי הפסילה".
- לאור האמור, קובעת **הלכת ג'אבר** כי פרשנותו של גזר הדין מסורה לגורמים האמונים על ביצועו, ובענייננו - לרשות הרישוי. זאת, כאשר על החלטת רשות הרישוי ניתן להשיג באמצעות הגשת בעתירה מנהלית לבית המשפט לעניינים מנהליים.
19. זאת ועוד, הרי שאך לאחרונה, ביום 26.2.20, קבע בית המשפט העליון כי אין לערוך הבחנה בין בקשה ל"חישוב פסילה" שעניינה בחישוב מתמטי וטכני של ימי פסילה לבין בקשה ל"הכרה בפסילה" שעניינה בהכרה בפסילה מבחינה "מהותית", והבהיר שבכל מקרה של בקשה הנוגעת לפסילה, הכתובת היא רשות הרישוי (ראו ע"פ 7323/19 **אבו שריפה נ' מדינת ישראל** (26.2.20) (להלן: "**עניין אבו שריפה**")).
20. עוד ציין בית המשפט העליון בהחלטתו **בעניין אבו שריפה** כי "לא נעלמה מעיני אסופת המסמכים שהוגשה על ידי המערער, מהם עולה כי בתי המשפט נעתרו מפעם לפעם לבקשות מהסוג דנא, חרף ההלכה שנקבעה בעניין ג'אבר. עם זאת, וכפי שציין גם ב"כ המערער בהגנותו, ניתן למצוא גם החלטות שונות. פסק דינו ניתן אפוא על מנת להבהיר את המצב המשפטי הנוהג".
- ברוח זו ניתנה גם החלטת כבוד השופטת גילת שלו, בית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפני ימים אחדים, בעפ"ת 45555-06-20 **הלוי נ' מדינת ישראל** (19.7.20)), שם נטען כי בפועל בקשות מעין זו נדונות בבתי המשפט לתעבורה ובערעורים המוגשים לבתי המשפט המחוזיים ונקבע כי "גם אם התנהלות כזו קיימת או נפוצה, היא מנוגדת להלכה שקבע בית המשפט העליון, ואין מקום "להתיישר" לפיה".
21. במצב דברים זה, אין מנוס מן המסקנה לפיה בית משפט זה מחוסר סמכות עניינית לדון בבקשה והכתובת אליה צריך היה המבקש לפנות היא רשות הרישוי.
22. די בכך כדי להוביל למחיקת הבקשה. אולם, בבחינת למעלה מן הצורך, ולאחר שהמבקש הבהיר כי אינו רואה טעם בשלב זה לפנות לרשות הרישוי, אדון בבקשה גם לגופו של עניין.
23. תקנה 556(א) לתקנות התעבורה קובעת כי: "נפסל בעל רישיון נהיגה על ידי בית משפט מהחזיק ברישיונו, ימציא בעל הרישיון את רישיון הנהיגה שלו לאותו בית המשפט שהורה על פסילתו מיד לאחר שהודע לו על הפסילה; אם שוכנע בית המשפט שהרישיון אינו בידי בעלו אותה שעה ימציאו בעל הרישיון, תוך התקופה שקבע בית המשפט, לאחר שניתנה ערבות להמצאת הרישיון ובתנאים שקבע בית המשפט".
24. כלומר, יש צורך במעשה אקטיבי-פורמלי של הנהג לשם תחילת תקופת הפסילה, וזאת באמצעות הפקדת רישיון הנהיגה (ראו לדוגמה רע"פ 6928/18 **כלפון נ' מדינת ישראל** (7.10.18)).
25. בענייננו, אף אם לא הייתה למבקש כל אפשרות להפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט, הרי שגם לא נעשה על ידו כל מעשה "אקטיבי-פורמלי" אחר בו ניתן להיאחז על מנת לקבוע כי מניין ימי פסילת רישיון הנהיגה החל.
26. כך לדוגמה, המבקש לא טען כי ניסה ליצור קשר עם מזכירות בית המשפט או עם מרכז המידע הטלפוני של הרשות השופטת. זאת ועוד, הרי שהמבקש גם נמנע מלהגיש כל בקשה או הצהרה לתיק בית המשפט.
27. ודוק, לא נעלמה מעיני טענת המבקש לפיה בתי המשפט היו סגורים ולכן לא היה באפשרותו לעשות כן, אלא שטענה זו אינה נכונה. אכן, החל מיום 15.3.20 ועד ליום 10.5.20 הוכרז מצב חירום מיוחד בבתי

המשפט והופעלו תקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ"א-1991 (להלן: "**תקנות החירום**"), אך אין משמעות הדבר כי "בתי המשפט היו סגורים".

28. בתקנות החירום נקבעו עניינים בהם יקוימו דיונים וכן הוענקה למנהל בתי המשפט הסמכות לקבוע סוגי עניינים נוספים שיידונו בבתי המשפט (ראו תקנה 3 לתקנות החירום). זאת, כאשר ביום 16.3.20, פורסמה הודעת מנהל בתי המשפט ובמסגרתה רשימת עניינים נוספים אשר יידונו בבתי המשפט במצב החירום המיוחד. כך גם, צוין כי "אין באמור בהודעה זו כדי לגרוע מסמכות נשיא בית משפט, לרבות שופט אחר של אותו בית-משפט שהנשיא קבע, להורות מטעמים שיירשמו כי הליך מסוים הנמנה עם העניינים המפורטים בתקנות ובהודעה זו לא יידון, או שהליך מסוים שאינו נמנה עמהם - יידון".

29. במילים אחרות, אף במצב החירום המיוחד לא נחסמה כליל הדרך של המבקש לבית המשפט, ודברים אלה מקבלים משנה תוקף שעה שהמבקש עצמו הינו עורך דין במקצועו ואך סביר להניח כי הדברים היו ידועים לו או שהיה יכול בנקל לבררם.

30. לכל האמור יש לצרף את העובדה כי מלכתחילה נקבע כי פסילת רישיון הנהיגה תחל עד ולא יאוחר מיום 2.7.20 וכי בסופו של יום המבקש נמנע מלהפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט אף לאחר שהסתיים מצב החירום המיוחד (החל מיום 11.5.20 ועד ליום 2.7.20).

31. זאת ועוד, הרי שאין כל ראייה לכך שמהלך התקופה שבין 15.3.20 לבין 10.5.20 המבקש אכן לא עשה שימוש ברישיון הנהיגה שלו. ודוק, בניגוד לטענה, לא היה באפשרותו לעשות בו שימוש נוכח "מצב הקורונה", הרי שבמשך ימים רבים רשאים היו אזרחי ישראל לצאת את ביתם, אף אם לפרקי זמן מסוימים הוגבלה רשות זו לצרכים חיוניים בלבד.

32. באשר למכתב שר התחבורה, הרי שאני סבורה כי תחולתו אינה מוגבלת לנהיגים שהיו צריכים להפקיד את רישיון הנהיגה שלהם במשרד התחבורה אלא נפרשת גם על בעלי רישיון נהיגה אשר נפסלו מלהחזיק רישיון בשל עבירת תעבורה או עבירה קשורה אחרת, ונדרש להמציאו לרשות הנקובה בתקנות התעבורה בתוך התקופה שנקבעה לכך (ראו לעניין זה פסקה שנייה למכתב שר התחבורה). כלומר, לטעמי, גם מי שנדרש להפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט, יכול היה לפעול בהתאם להסדר שנקבע במכתב שר התחבורה אולם, המבקש אף לא הגיש הצהרה מקוונת חלף הפקדה.

כל זאת, כאשר ככל שיש למבקש אי אילו טענות לעניין אופן פרסום המכתב וההסדר שנקבע בו, הרי שעליו להפנותן לרשות הרישוי, ודבר זה אך מחזק את המסקנה לפיה רשות הרישוי היא הרשות המוסמכת בכל הנוגע למניין ימי פסילת רישיון נהיגה.

33. בטרם סיום, מצאתי לנכון לציין כי היעדרות לבקשה זו הינה בעלת השלכות רוחב ולא לחינם ציין המבקש בבקשתו כי ככל ותתקבל הבקשה הוא מבקש להורות כי ההחלטה תפורסם למען מתן הוראות דומות במקרים אחרים. עניין זה מחזק גם הוא את המסקנה כי אל לו לבית המשפט לדון בבקשה, בהיעדר סמכות עניינית, במקום רשות הרישוי האמונה על עניין זה, בפניה נדונות כלל הבקשות מסוג זה ולה מסור שיקול הדעת המקצועי.

34. **לסיכום, כפי שנקבע לעיל, בית משפט זה מחוסר סמכות עניינית לדון בבקשה ולפיכך דינה להימחק. ככל שהמבקש עומד על טענותיו, הרי שסלולה בפניו הדרך לפנות בבקשה מתאימה לרשות המוסמכת, היא רשות הרישוי.**

ניתנה היום, ב' אב תש"פ, 23 יולי 2020, בהעדר הצדדים.